

Stavanger kirkelige fellestråd

- Avsender: Stavanger kirkelige fellestråd
- Høringsinstans: Kirkelig fellestråd og menighetsråd med fellestrådsfunksjoner
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er ikke avgjørende om Dnk får egen lov eller får eget kapittel i en felles lov

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og §§ [2](#) og [3](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det enkelte trossamfunn må selv kunne fastlegge sine ordninger. For mange trossamfunn er barna ansett som deltakere, selv om de ikke er offisielle medlemmer. Det er riktig å understøtte dette. Dette er spesielt viktig for kirker som døper barn.

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kravet til antall er satt for høyt. 100 er trolig et mer passende tall. Foreslått av Stålnett-utvalget.

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Denne mulighet bør kunne finnes, men den kan trolig ikke benyttes av alle trossamfunn på grunn av egen selvforståelse.

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og §§ [3](#) og [4](#)

forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Et statlig ansvaret vil kunne sikre en mer enhetlig praksis ved beregning av tilskuddet. Ordningen vil kunne bety en jevnere og mer forutsigbart årlig tildeling.

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det enkelte trossamfunn må selv kunne fastlegge sine ordninger. For mange trossamfunn er barna ansett som deltakere, selv om de ikke er offisielle medlemmer. Det er riktig å understøtte dette. Dette er spesielt viktig for kirker som døver barn.

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er naturlig at det er et forhold mellom tilskuddet til DnK og tros- og livssynssamfunn.

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Dnk har betydelige merkostnader knyttet til ivaretagelse av gamle kulturbygg. Også kirker bygget etter 1900 kan være vurdert som verneverdige kostnadskrevenne kulturbygg. En del andre trossamfunn har tilsvarende utgifter som også bør få tilsvarende hjelp. Det synes rimelig at kostnader som følger av særskilte vernekrav unntas. Det er samtidig nødvendig å opprette ordninger som avlaster eier. Slike ordninger kan også omfatte kulturbygg eid av andre tros- og livssynssamfunn.

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Dette spørsmålet tar vi ikke stilling til. Kriterier for slik nekt må eventuelt være fastlagt og ikke resultat av tilfeldig skiftende politisk situasjon.

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Enten må vi ha en egen lov for Dnk eller vi må ha et eget kapittel i loven.

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er en forutsetning at det i lov blir fastlagt hvilke oppgaver som tilligger soknet og at ordningen med fellesorgan for soknene fortsatt gis lovhjemmel.

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er likevel en forutsetning at soknets organer ivaretar eierbefordringene og forvaltningen av kirkebyggene.

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Gravplass-lovgivningen må definere at forvaltningslov, offentlighetslov og arkivlov gjelder for forvaltningen av gravplassene.

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Ja til at kirken kan innføre medlemskontingent, men nei til at ikke soknet har samme rettighet som kirkemøte her. Vi ønsker primært en bred folkekirke med lav terskel uten ekstra medlemskontingent.

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Soknets rettigheter og oppgaver må imidlertid forankres i lovtekst og ordning med fellesråd må fortsatt forankres i loven som et av soknets organer.

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.
☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den lokale kommunale finansieringen sikrer en kontakt mellom kommune og kirke som har mange verdier langt utover det rent økonomiske. Denne kontakten kan forvitte ved sentral statlig finansiering alene.

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)
forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig

☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Med Den norske kirke ved roret har det utviklet seg et godt samarbeid mellom gravplassforvaltningene og tros- og livssynssamfunnene. Det er bekreftet at tro- og livssynsmessig forankring hos tjenesteyter ikke er til hinder for å yte et verdig og likeverdig offentlig tjenestetilbud på dette området. Det er viktigere å styrke gravplassområdet generelt enn å gjøre endringer i hvem som utfører oppgaven på lokalplan. Loven bør omtale hvilket kirkelig organ som har gravplassmyndigheten. Dette vil tydeliggjøre hvem som på det offentlige vegne har dette ansvaret lokalt. Dette er derfor ikke interne kirkelige forhold.

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kirken bli umyndiggjort slik dette er formulert i lovforslaget. Det er vanskelig å se at dette forslaget innebærer en videreføring av en hovedmodell når kommunen såpass ensidig og uten krav/forbehold kan fravike lovens normalordning. Adgangen til ensidig kommunal overtagelse av ansvaret vil medføre en uforutsigbarhet for de lokalkirkelige ansvarlige og tilsatte, og dette vil kunne svekke grunnlaget for stabile rammebetingelser. Lovendringene bør ikke åpne for en utvikling som kan åpne for en gradvis «kommunalisering» uten at

staten forholder seg til de mange
overordnede problemstillinger som
reises ved kommunal overtagelse.

28. Det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kommentarer

Utdyping av noen av fellesrådets synspunkter knyttet særskilt til Den norske kirke: Generelt Stavanger kirkelige fellesråd takker for en grundig utredning og muligheten til å avgi uttalelse. Mange sider av statens fremtidige politikk overfor tros- og livssynssamfunn er behandlet. Vi støtter høringsintensjonen om at tros- og livssynssamfunnene har en viktig plass i det norske samfunnet, og vil ha det også i fremtiden. Den norske kirke må fortsatt være en lokal aktiv og levende folkekirke. Vi er glade for at lovforslaget bekrefter en støttende tros- og religionspolitikk med et offentlig ansvar for å videreføre Den norske kirke som en landsdekkende folkekirke med grunnlag i Grunnlovens § 16. Kirken må være lokal. Vi støtter ønsket om å redusere den statlige styringen av Den norske kirke. Men vi er samtidig opptatt av at utviklingen må skje på en måte som bidrar til å holde fast på kirkens lokale tilhørighet og den tilknytningen til det lokalsamfunnet som kirken er en del av. Vi støtter fortsatt lokal kirkelig gravplassforvaltning. Dagens kirkeordning har soknets selvstendighet som basis og det lokale nivået som sitt styringsmessige tyngdepunkt. Vi er kritiske til flere av forslagene i høringsnotatet. Vi mener de kan svekke den lokale forankringen for en selvstendig folkekirke. Vi vil her punktvis særlig peke på følgende forhold: 1. Lovforslaget legger ingen spesifikke oppgaver eller ansvar til soknets organer som samsvarer med dagens §§ 9 og 14. All myndighet til å fordele oppgaver til soknets organer legges til Kirkemøtet. Vi mener dette skaper en ubalanse mellom soknets selvstendighet og Kirkemøte som overordnet organ for hele Den norske kirke. Ettersom lovforslaget definerer både ett sentralt rettssubjekt og ett lokalt rettssubjekt for hvert sokn, er det uakseptabelt at balansen mellom disse, slik vi opplever det, ikke ivaretas i loven. Det er to selvstendige rettssubjekt. Kirkemøtet kan som organ for rettssubjektet Den norske kirke ikke ha myndighet over soknet og soknets organer. Rammen for soknets oppgaver og myndighet må derfor fastlegges i loven på samme måte som rammen for Kirkemøtets oppgaver og myndighet fastlegges i loven. En slik praksis vil også være i samsvar med føringene i grunnlovens § 16. Dette må være den rammen for det positive element som ligger i at det nå lages en rammelov for kirken, der kirken selv får anledning til å fastlegge sine ordninger og organisering. 2. Ordningen med kommunal finansiering av det lokalkirkelige arbeid bør videreføres fordi denne ordningen bidrar til å sikre den historiske nærheten mellom kirke og lokalsamfunn og en lokalt forankret kirkeorganisasjon. 3. Ordningen med at soknet har to organer har bred støtte både blant menighetsrådene og i Kirkemøtet. Etableringen av kirkelig fellesråd med tydelig juridisk handleevne har vært avgjørende for å sikre en profesjonell forvaltning av kirkens personell, økonomiske ressurser og eiendom. En tydelig lovhjemmel for at soknene kan ha et felles styringsorgan på kommunenivå gir trygghet for at soknenes organer i fellesskap kan påta seg et helhetlig lokalkirkelig virksomhetsansvar, herunder et helhetlig arbeidsgiveransvar og et offentlig forvaltningsansvar for kirkebygg og gravplasser. 4. En særlig mangel ved høringsnotatet er at det ikke belyser de arbeidsrettslige konsekvenser for kirkens ca. 5000 tilsatte som i dag har kirkelig fellesråd i flersokns-kommuner som arbeidsgiver dersom kirkelig fellesråd sin rettslige status endres. 5. Lovforslagets begrensede omtale av statens og kommunenes finansielle ansvar for Den norske kirke kan i virkeligheten legge grunnlaget for redusert offentlig innsats og dermed en nedbygging av dagens kirkelige tilbud. Vi mener dette er uheldig. Statens bør bekrefte sitt ansvar for trosopplæring på linje med prestetjenesten, og kommunenes ansvar må utformes mer i tråd med de formål som vi finner i dagens § 15 i kirkeoven. 6. Høringsnotatet omtaler kirkene både ut fra eierskap, forvaltning og økonomi og fastholder at soknet «eier» kirken. Vi mener dette underbygger sammenhengen mellom lokal styring og eierskap og nødvendigheten av et fellesråd som lokalt felles forvaltningsorgan. Lovforslaget overlater imidlertid til Kirkemøtet å bestemme alle forhold knyttet til forvaltning av bygget. Etter vår oppfatning svekker dette grunnlaget for et lokalt eierskap, og kan ligge til rette for en mer sentralisert kirkebyggforvaltning. 7. Vi mener også at staten må ta et tydelig ansvar for å bidra til sikring og vedlikehold av kirkebygg med store kulturminneverdier. Konsekvensutredning En forenkling av dagens kirke Lovgivning må sikre at flere av hovedtrekkene ved dagens lokalkirkelige organisering videreføres. Etter vår vurdering endrer lovforslaget vesentlige trekk ved Den norske kirke på en måte som svekker soknet som kirkens grunnleggende enhet og sted for dens virksomhet. Vi mener også at så vesentlige endringer i kirkens organisasjon ikke kan vedtas uten etter bedre konsekvensvurderinger og bred involvering fra soknets organer.